

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100374

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Махно Наталія Володимирівна

2. Makhno Nataliia Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-01-2022

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Коломийський міськрайонний суд Івано-Франківської області

Код за ЄДРПОУ: 26534733

Місцезнаходження: пр-т. Грушевського, 29, м. Коломия, Коломийський р-н., Івано-Франківська обл., 78200, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.086.043

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76018, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.53

Тема дисертації:

1. Правовий режим водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних.
2. Legal regime of water objects classified as therapeutic.

Реферат:

1. Дисертація є самостійною, завершеною науковою працею, присвяченою дослідженню правового режиму водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних. Дисертаційна робота є першим у науці екологічного права України комплексним дослідженням теоретико-правових і практичних проблем використання та охорони водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних. Дослідження проведено на базі основних базових положень екологічного, земельного, а також водного та надрового права, зокрема проаналізовано поняття, зміст правових норм щодо використання та охорони водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, а також обґрунтовано пропозиції з удосконалення правового регулювання досліджуваної сфери суспільних відносин. Авторкою запропоновано під водними об'єктами, віднесеними до категорії лікувальних, вважати підземні водні об'єкти (водоносний горизонт), а також поверхневі водні об'єкти (соляні озера, лимани) загальнодержавного значення, які мають природне походження та особливу цінність, є

унікальними, враховуючи фізико-хімічний склад природних лікувальних ресурсів, що їм властиві, та використовуються з метою лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань. Виокремлено основні юридичні ознаки водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, якими визнано, насамперед, наявність об'єктивних особливих характеристик – лікувальних властивостей таких об'єктів, що є сприятливими для лікування та профілактики захворювань. Виокремлено ознаки водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, за якими зазначені об'єкти: мають природне походження; характеризуються природними лікувальними властивостями, їх «наповненням» є природні лікувальні ресурси; можуть бути курортоутворюючими чинниками тощо. Запропоновано назву таких водних об'єктів визначати як «лікувальні водні об'єкти», оскільки термін «водні об'єкти, віднесені до категорії лікувальних» не повною мірою відображає сутність цього поняття, характеризуючи швидше нормативний характер встановлення їх, як таких. Встановлено, що правовим режимом водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, є нормативно визначений порядок правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних з використанням та охороною водних об'єктів, що віднесені до категорії лікувальних, обумовлений природними лікувальними властивостями цих об'єктів, і спрямований на створення умов належного ступеня сприятливості чи несприятливості для задоволення інтересів відповідних суб'єктів права та порядок їх використання для досягнення бажаного результату. Обґрунтовано необхідність закріплення на законодавчому рівні особливого правового режиму використання та охорони водних об'єктів, зокрема тих, що віднесені до категорії лікувальних, адже законодавство України є недостатньо послідовним і системним у регулюванні порядку використання та охорони водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, а це здебільшого послаблює їх правовий режим, створює передумови зловживань та правопорушень у цій сфері. Аргументовано положення, що водні об'єкти, віднесені до категорії лікувальних, потребують посиленої правової охорони. Під цим поняттям пропонується розуміти систему правових норм, які передбачають сукупність заходів, спрямованих на запобігання забрудненню, засміченню, вичерпанню й виснаженню водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, з урахуванням їх унікальності та екологічної цінності, забезпечення особливого режиму користування цими водними об'єктами виключно у лікувальних і оздоровчих цілях, а також усунення наслідків негативних впливів та покращення стану вод цих водних об'єктів. Правова охорона вод як комплекс різноманітних заходів, насамперед правових, повинна бути спрямована пріоритетно на запобігання негативному впливу на водні об'єкти, забезпечуючи, таким чином, превентивну функцію. Збереження водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, необхідно пов'язувати насамперед із необхідністю виконання усіма суб'єктами їх використання й охорони своїх природоохоронних обов'язків, а також тих обов'язків, які безпосередньо пов'язані з раціональним використанням та охороною водних об'єктів і водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних. Дисертанткою наведено додаткові аргументи щодо закріплення на законодавчому рівні принципу пріоритету охорони водних об'єктів і, насамперед, тих, які віднесені до категорії лікувальних, перед їх використанням, що може здійснюватися як шляхом встановлення обмежень чи заборон для осіб, що користуються водами (водними об'єктами), так і виокремленням додаткових прав і обов'язків, які повинні бути підпорядковані екологічним інтересам. Крім того, покладені на водокористувачів обов'язки з проведення заходів по охороні водних об'єктів повинні відповідати засадам законності, легітимності, можливості виконання, доцільності, екологічної обґрунтованості і комплексності.

2. The dissertation is an independent, completed scientific work devoted to the study of the legal regime of water objects classified as therapeutic. The dissertation work is the first in the science of Environmental Law of Ukraine a comprehensive study of theoretical, legal and practical problems of the use and protection of water objects classified as therapeutic, in which on the basis of the main provisions of environmental, land, as well as water and subsurface law, a scientific analysis of the concept and content of legal relations on the use and protection of water objects classified as therapeutic is carried out, as well as proposals for improving the legal regulation of the studied field of Public Relations. The author proposed under water objects classified as therapeutic to consider groundwater objects (aquifer), as well as surface water objects (salt lakes, estuaries) of national importance, which have a natural origin and special value, are unique, given the physical and chemical composition of natural healing

resources that they are inherent, and used for treatment, medical rehabilitation and disease prevention. The main legal features of water objects classified as therapeutic, which recognize, first of all, the presence of objective special characteristics – the healing properties of such facilities that are favorable for the treatment and prevention of diseases. The features of water objects classified as therapeutic, according to which these objects: have a natural origin, characterized by natural healing properties, their "filling" are natural healing resources, can be a resort-forming factors, and so on, are identified. It is proposed to define the name of such water objects as "therapeutic water objects", since the term "water objects classified as therapeutic" does not fully reflect the essence of this concept, rather describing the regulative nature of their attributing as such. It is established that the legal regime of water objects classified as therapeutic is the order of regulation of social relations associated with the use and protection of water objects, which are classified as therapeutic, due to the natural healing properties of these facilities, their importance for social and economic development of the country on the basis of legal means established and provided by the state, aimed at creating the appropriate degree of favorability or unfavorability to satisfy the interests of the corresponding legal subjects and the procedure of their use to achieve the desired result. The necessity of fixing at the legislative level a special legal regime for the use and protection of water objects, in particular those that are classified as therapeutic, because the legislation of Ukraine is not sufficiently consistent and systematic in regulating the use and protection of water objects classified as therapeutic, and this mainly weakens their legal regime, creates prerequisites for abuse and offenses in this area. It is argued that water objects classified as therapeutic need enhanced legal protection. Under this concept it is proposed to understand a system of legal norms that provide for a set of measures aimed at preventing pollution, littering, depletion and exhaustion of water objects classified as therapeutic, taking into account their uniqueness and environmental value, ensuring a special regime for the use of these water objects exclusively for therapeutic and recreational purposes, as well as eliminating the consequences of negative impacts and improving the state of the waters of these water objects. Legal protection of waters as a set of various measures, primarily legal, should be aimed at preventing negative impacts on water objects, thus ensuring a preventive function. Conservation of water objects classified as therapeutic should be associated primarily with the need for all entities involved in their use and protection to fulfil their environmental responsibilities, as well as those responsibilities that are directly related to the rational use and protection of water objects and water objects classified as therapeutic. The author of dissertation provides additional arguments regarding the consolidation at the legislative level of the principle of priority of protection of water objects and, above all, those that are classified as therapeutic, before their use, which can be carried out both by establishing restrictions or prohibitions for entities using waters (water objects), and by allocating additional rights and obligations that should be subordinated to environmental interests. In addition, the duties assigned to water users to carry out measures for the protection of water objects should correspond to the principles of legality, legitimacy, possibility of implementation, expediency, environmental validity and complexity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петлюк Юрій Степанович
2. Petljuk Yuriy Stepanovich

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрмоленко Володимир Михайлович
2. Yermolenko Volodymyr Mykhailovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Обіюх Наталія Михайлівна
2. Obijuh Natalia Myhaylivna

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черкашина Марина Костянтинівна

2. Cherkashyna Maryna K.

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шеховцов Володимир Володимирович

2. Shekhovtsov Volodymyr Volodymyrovich

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Соколова Алла Костянтинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Соколова Алла Костянтинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.